ZORGPLAN

SAENSTROOM OPDC

2015-2018

Vastgesteld door bestuur Stichting Saenstroom 3 februari 2015

Inhoudsopgave

1 Inleiding....2
2 Visie op zorg....3
3 Doelstelling en uitgangspunten....3
3.1 Doelstelling....3
3.2 Uitgangspunten....4
3.3 Het schoolondersteuningsprofiel, Saenstroom als dialoogschool....4
4 Zorgstructuur....5
4.1 Toelating en intake....5
4.2 Structuur binnen de school....5
4.3 Handelingsgericht werken....6
5 Basiszorg (1e lijn), klassenniveau....7
5.1 De rol van de mentor....7
5.2 De rol van de vakdocent....8
5.3 Lessen Taal en Rekenen en remediale hulp....8
5.4 Preventie van en omgaan met pesten....9
6 Basiszorg: 2e lijn – klassenoverstijgend niveau....10
Zorgcoördinator....10
7 Intern Zorgteam en Zorgadviesteam....14
7.1 Intern Zorgteam (IZ)....14
7.2 Zorgadviesteam (ZAT)....14
8 Bovenschoolse zorg: 3e lijn....17
8.1 SMW als verbinding tussen school en jeugdhulpverlening....17
8.2 Voorzieningen onder verantwoordelijkheid van SVZ....17
8.3 Voorzieningen op indicatie (cluster 1 en 2) en ambulante begeleiding.....18
8.4 Andere voorzieningen en externe partners....18
9 Dossiervorming en leerlingvolgsysteem....24
9.1 Het papieren dossier....24
9.2 Het digitale dossier....25
9.3 Dossier bij uitstroom van een leerling....26
9.4 Recht op inzage, kopie, aanvulling, correctie en vernietiging....27
9.5 Bewaartermijn dossiers na uitstroom....27
10 Bijlage: Ambulante begeleiding vanuit Saenstroom opdc....28
11 Bijlage: Ondersteuningsprofiel Saenstroom vmbo....30
12 Bijlagen: Zorgschema’s, Taakverdeling Specialisten, Protocol instroom....32

1 Inleiding

Saenstroom opdc is verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal onderwijsvoorzieningen in opdracht van het Samenwerkingsverband voor Voortgezet Onderwijs in de Zaanstreek, SVZ. Deze zogenaamde tussenvoorzieningen bieden tijdelijk “lichte ondersteuning” aan leerlingen.

De overheid stelt in het kader van Passend Onderwijs dat de leerlingen die onderwijs krijgen in een tussenvoorziening de verantwoordelijkheid blijven van de school van inschrijving.
In het Samenwerkingsverband fungeren twee vmbo scholen, Pascal Zuid en Trias VMBO, als zogenaamde “kassierschool” voor Saenstroom. Bij deze scholen zijn de leerlingen van Saenstroom vmbo ingeschreven en deze scholen zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de leerling. De bekostiging door de rijksoverheid komt via deze scholen binnen. Het opdc is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.
Het opdc is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen die daar onderwijs volgen en hun ouder(s)/verzorger(s). Voor klachten wenden zij zich tot het samenwerkingsverband.
De verblijfsduur op een tussenvoorziening is formeel niet gemaximeerd, maar twee jaar wordt als redelijk beschouwd. Voor leerlingen die langer dan twee jaar nodig hebben dient bij het samenwerkingsverband een verlenging te worden aangevraagd.

Een korte omschrijving van de voorzieningen ondergebracht bij Saenstroom opdc:

<u>Saenstroom Top:</u>
de reboundvoorziening van Zaanstad. Dit is een voorziening voor gedragsmoeilijke leerlingen in het VO die grensoverschrijdend gedrag vertonen. De leerling verblijft maximaal drie maanden in de rebound. Daarna komt de leerling in principe op de school terug. Er kan ook een andere school worden geadviseerd. Aanmelding via het ZAT van de betrokken school.

<u>Saenstroom BBZ:</u>
BBZ is een voorziening voor vmbo-leerlingen die (in tegenstelling tot leerlingen in een leerwerktraject) niet meer gemotiveerd zijn om het vmbo-diploma te behalen, maar nog wel leerplichtig zijn. Deze leerlingen staan ingeschreven bij een vmbo-school en lopen met steun vanuit de school stage in het bedrijfsleven. In het kader van de leerplichtwet volgen zij één dag per week binnen Saenstroom een scholingsprogramma. Hiervoor hebben zij toestemming nodig van de leerplichtambtenaar (vervangende leerplicht).
Aanmelding verloopt via de Commissie voor Toewijzing en Advies (CTA).

<u>Saenstroom vmbo:</u>
Schakelklassen, bedoeld voor leerlingen met grote leerachterstanden en/of een ernstig leerprobleem.
De vmbo onderbouw, bedoeld voor leerlingen met een behoorlijke leerachterstand of een leerprobleem in combinatie met een sociaal-emotioneel probleem.
Iedere leerling die wordt toegelaten, wordt geacht het vmbo programma op zijn of haar niveau te kunnen volgen, maar dat door de zwaarte van hun problematiek niet binnen een reguliere setting te kunnen. Alle leerlingen hebben dus een extra zorgbehoefte.

Saenstroom Dienstencentrum:
dit is geen tussenvoorziening, maar ook een onderdeel van Saenstroom. De expertise van het team van specialisten van Saenstroom is beschikbaar om scholen te helpen hun doelen op het gebied van leerlingenzorg te bereiken. Dit team van specialisten bestaat uit onderwijsadviseurs met de specialisaties: orthopedagogiek, psychologie, ambulante zorg, dyslexie en remedial teaching. De activiteiten kunnen zich richten op het niveau van de leerling, de docenten, het zorgteam en/of het management.
De kosten hiervoor worden bij de scholen met een vast uurtarief in rekening gebracht. Om dat tarief beperkt te houden ontvangt het dienstencentrum een bedrag als vaste voet uit het budget van het samenwerkingsverband.

Dit zorgplan wil met name de zorg voor de schakel- en vmbo klassen van het opdc beschrijven.

2 Visie op zorg

De visie van Saenstroom is dat leerlingen met problemen tot betere leerprestaties kunnen komen, als ze worden geplaatst in een kleine setting op een overzichtelijke locatie met de juiste ondersteuning. Belangrijke aspecten hierbij zijn de persoonlijke aandacht voor en acceptatie van elke leerling. In nauwe samenwerking met de ouders wordt het gevoel van welbevinden van de leerling versterkt waardoor de voorwaarden zodanig zijn dat leerlingen tot leren komen.
De leerlingen krijgen de gelegenheid om achterstanden weg te werken, te leren reflecteren en een manier te vinden om met hun sociaal-emotionele problemen om te gaan. Dit alles met het doel om na het verblijf op Saenstroom met voldoende zelfvertrouwen in te stromen in het reguliere vmbo.

3 Doelstelling en uitgangspunten

3.1 Doelstelling

De verschillende onderwijstrajecten die Saenstroom opdc aanbiedt, zijn in grote lijnen gezamenlijk gericht op het algemene doel van de school: het succesvol in laten stromen van haar leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs (in de meeste gevallen vmbo klas 3). Het streven is dit doel met elke leerling te bereiken, al zijn er leerlingen die uiteindelijk doorstromen naar het speciaal onderwijs of het praktijkonderwijs.
Om dit te bereiken biedt Saenstroom begeleiding en ondersteuning aan leerlingen die, door een stapeling van problemen, meer ondersteuning behoeven dan de reguliere vmbo scholen met hun programma's kunnen bieden.

Om het algemene doel te bereiken stelt Saenstroom vmbo zichzelf drie opdrachten:

- Het inlopen van de leerachterstanden waarmee leerlingen binnenkomen
- Het doorlopen van de onderbouw vmbo
- Het leren van maatschappelijk gewenst gedrag, zodat de (school)loopbaan veilig kan worden vervolgd

3.2 Uitgangspunten

Saenstroom opdc, als bovenschoolse onderwijsvoorziening, wil innoverend en deskundig zijn in het aanbod van zorg en ondersteuning. Dit aanbod moet een toegevoegde waarde hebben ten opzichte van de deskundigheid die binnen de overige scholen voor VO in de regio aanwezig is.
Saenstroom wil zich onderscheiden van de overige scholen ten aanzien van de wijze waarop het onderwijs wordt aangeboden. Een leerling wordt zoveel mogelijk onderwezen op het niveau en tempo dat bij die leerling past. Voor iedere leerling is er een individueel plan. Dit gebeurt in een setting die veiligheid en structuur biedt. De leerlingen groeien op in een multiculturele samenleving. Dit betekent dat er met hen wordt gewerkt aan het bijbrengen van respect voor andere opvattingen en achtergronden.

3.3 Het schoolondersteuningsprofiel, Saenstroom als dialoogschool

De scholen voor regulier voortgezet onderwijs in Zaanstad hebben met elkaar afgesproken, dat zij zich ontwikkelen tot een zogenaamde 'begeleidingsschool'. De begeleidingsschool begeleidt leerlingen in hun onderwijsproces en heeft daartoe een aantal middelen in huis. De ontwikkeling van de leerlingen wordt nauwgezet gevolgd en er is een goed intern overleg daarover. Er is een scala aan ondersteuningsmogelijkheden en hulpmaterialen en er zijn goede werkrelaties met externe deskundigen. Het onderwijs wordt zoveel mogelijk afgestemd op de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van de leerling. De school zal bij ingewikkelde problematiek een beroep moeten doen op het vso en/of de andere onderwijsvoorzieningen die in de regio worden aangeboden.

In het algemeen kan gesteld worden dat Saenstroom leerlingen huisvest die gedurende een periode meer ondersteuning behoeven dan de reguliere scholen voor voortgezet onderwijs kunnen bieden. Saenstroom opdc ontwikkelt zich als een zogenaamde 'dialoogschool' (dit geldt ook voor het pro en het vso).
Zo heeft Saenstroom ook het schoolondersteuningsprofiel beschreven waarin de ambities worden geschetst om de gevolgen van invoering van passend onderwijs te ondervangen (zie bijlage H11).De dialoogschool draagt zorg voor een maximale en voortdurende dialoog over de speciale onderwijsbehoeften van de leerlingen, zowel intern (mentor-leerling bijvoorbeeld) als naar buiten met ouders en deskundigen. Alleen bij ernstige problematiek worden leerlingen doorverwezen naar het vso. De ondersteuningsstructuur van de school is zodanig dat de onderwijsbehoefte van de leerlingen wordt gewaarborgd. De school heeft ook extra expertise beschikbaar op het gebied van diagnose en onderzoek, docenten hebben afgesproken hoe met leerlingen wordt omgegaan en lessen worden zo nodig aangepast aan omstandigheden en/of aan kenmerken van de leerlingen, zoals intelligentie, leerstijl en fysieke beperkingen. De school beschikt over aanvullende programma's en trainingen. Als de leerling uitstroomt wordt een advies meegegeven én, indien nodig, zorgt de school na de uitstroom voor continuïteit in de ondersteuning.

4 Zorgstructuur

4.1 Toelating en intake

Jaarlijks moeten rond 15 maart moeten de aanmeldingsformulieren en schoolgegevens vanuit de basisscholen aanwezig zijn bij de centrale aanmelding. Leerlingen die aangemeld worden bij het Saenstroom vmbo kunnen al vanaf 1 februari bij de centrale aanmelding terecht, dit is wenselijk gezien de tijdsdruk. Aanmeldingsformulieren voor het opdc worden zo spoedig mogelijk voorgelegd aan de Commissie voor Toewijzing en Advies (CTA). Deze commissie, die onder verantwoordelijkheid valt van het Samenwerkingsverband Zaanstreek, adviseert de directeur van het Samenwerkingsverband om leerlingen te plaatsen op het opdc en om die leerlingen in een schakelklas of een vmbo klas te plaatsen. Ook wordt gekeken of de leerling in aanmerking komt voor een indicatie leerwegondersteunend onderwijs. Alle leerlingen die daar niet voor in aanmerking komen, krijgen extra financiering vanuit het Samenwerkingsverband.
Bij alle leerlingen die aangemeld worden voor Saenstroom vmbo wordt de NIO afgenomen door het dienstencentrum van het opdc.

Wanneer leerlingen zijn toegelaten wordt aanvullende informatie opgevraagd. Aan ouders, de leerling en de basisschool wordt een gedragsvragenlijst opgestuurd. Tevens krijgen ouders een vragenformulier van de schoolmaatschappelijk werker en wordt aan ouders om toestemming gevraagd om (indien van toepassing) informatie in te winnen bij externe hulpverleningsinstanties. Ten slotte wordt met alle basisscholen een warme overdracht gedaan.

Als alle opgevraagde informatie binnen is maakt de orthopedagoog een dossieranalyse. Op basis van die dossieranalyse wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld waarin het te verwachten uitstroomperspectief is vermeld alsook de belangrijkste leerdoelen en de door de school te bieden ondersteuning bij het bereiken van deze leerdoelen. Verder wordt in overleg met schoolmaatschappelijk werk een advies uitgebracht over eventuele oudercontacten door de schoolmaatschappelijk werker.

Tijdens de zogenaamde POVO ochtend worden de leerlingen, die dan voor zover mogelijk in de klassen van het volgend jaar zijn ingedeeld, ontvangen voor een kennismakingsprogramma. De avond van dezelfde dag worden de ouders uitgenodigd voor een kennismaking met de mentoren.

De mentoren stellen zich voor de start van het nieuwe schooljaar op de hoogte van de inhoud van het dossier. De mentoren bespreken vervolgens het ontwikkelingsperspectief met de ouders. Bij het eerste rapport is het handelingsplan vastgesteld en wordt het door de mentor met ouders besproken.

4.2 Structuur binnen de school

Binnen Saenstroom opdc is het schoolleven op een wijze vorm gegeven die leerlingen regelmaat, duidelijkheid en veiligheid biedt.
Leerlingen zitten allen in klassen van maximaal 15 personen. Iedere klas heeft zijn eigen lokaal waar de meeste lessen worden gegeven. Zij verlaten het lokaal voor die vakken waar een vaklokaal onontbeerlijk voor is, maar hebben hun eigen thuisbasis.

Dit lokaal is ook de thuisbasis van de mentor. Ook voor hem/haar is het lokaal de vaste plek waar hij/zij lessen geeft en andere werkzaamheden verricht. Deze situatie creëert rust in het dagelijkse schoolleven van de leerling.

Bij het bepalen van de dagindeling wordt rekening gehouden met de beperkte spanningsboog van veel leerlingen: steeds zijn er twee lessen van 45 minuten, waarna een pauze van 15 minuten volgt. De lunchpauze duurt 30 minuten, waarvan de eerste 15 worden gebruikt voor het eten, dit onder het toeziend oog van de docent die het 4e lesuur geeft.

De mentor geeft veel lesuren aan de eigen klas. In de schakelklas zijn dit bij voorkeur 24 lesuren van de 34 die op de lessentabel staan, in de 1e klas zijn het er 18 en in de 2e klas zijn het er 12. Het afbouwen van dit aantal uren per leerjaar maakt dat leerlingen bij uitstroom in klas 2 gewend zijn om het merendeel van de lessen van verschillende docenten te krijgen. Tegelijkertijd is het zo dat het aantal lessen dat de mentor geeft groot genoeg blijft om te garanderen dat hij/zij de leerlingen veel ziet en de spil in de begeleiding kan zijn.

De aanwezigheid van leerlingen wordt nauwkeurig gevolgd. Saenstroom hanteert een absentieprotocol dat garandeert dat leerlingen niet zonder opgaaf van reden door de ouders afwezig kunnen zijn.

4.3 Handelingsgericht werken

Binnen Saenstroom wordt in sterke mate handelingsgericht gewerkt. Handelingsgericht werken is doelgericht werken, uitgaande van de onderwijsbehoefte van de leerling. Het is hierbij van belang dat er afstemming is tussen alle betrokkenen (leerling, ouders, mentor, docenten, teamleider en specialisten in de school) en dat er systematisch gewerkt wordt aan zorg- en onderwijsbehoefte van de leerling. De positieve factoren in de leerling, de klas, de ouders en de leraar zijn hierbij uitgangspunt.

Als een leerling toelaatbaar is verklaard, vindt aanvullend onderzoek plaats en daarna een intakegesprek met de ouders waarin hen wordt uitgelegd welke hulpvragen expliciet worden aangepakt als de leerling op school zal zitten. Dit is de start van het handelingsgericht werken.
De mentor werkt voorafgaand aan de eerste rapportbespreking het handelingsplan uit en bespreekt dit met de leerling en tijdens de eerste ouderspreekavond met de ouders. Dat zelfde handelingsplan wordt gedurende het jaar na leerlingbesprekingen geëvalueerd, bijgesteld en met leerling en ouders besproken en ondertekend.

5 Basiszorg (1e lijn), klassenniveau

De basiszorg wordt gegeven door de 1e lijnsbegeleiders: mentor en vakdocent.
De teamleider is het vangnet voor mentor en vakdocent, hij/zij stuurt hen aan op onderwijskundig gebied.
De belangrijkste vraagbaak voor de mentor ten aanzien van zorgproblematiek van leerlingen is de zorgcoördinator.
Mentor en zorgcoördinator worden hierin bijgestaan door een team van specialisten in de 2e lijn: de orthopedagoog, de psycholoog, de schoolmaatschappelijk werker en de coördinator orthodidactiek.
In de eerste periode van het schooljaar en halverwege het jaar worden de leerlingen van een klas, onder leiding van de zorgcoördinator, door de mentor en bovengenoemde specialisten besproken.

5.1 De rol van de mentor

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders, ambulant begeleiders en collega's. Hij/zij houdt de vorderingen, het gedrag, het welbevinden en de aanwezigheid van de leerling(en) in de gaten. Hij/zij signaleert, bewaakt, stuurt en volgt het leerproces van de klas en van de individuele leerlingen van die klas. De mentor creëert een veilige sfeer in de klas voor zowel het individu als de groep. De mentor vangt signalen op bij leerlingen door te kijken naar het gedrag van de leerling en het bestuderen van gegevens over verzuim en informatie van vakdocenten. Hij/zij bespreekt deze met de leerling en zonodig met de ouders en de teamleider of de zorgcoördinator.
Naast het geven van diverse vakken aan de eigen klas verzorgt de mentor een groot deel van de zorg, deels door de directe omgang met de leerlingen in de klas, deels door het uitvoeren van remediërend werk in de lessen Taal en Rekenen.
De mentor adviseert over de mogelijkheden van de leerling in het verder te volgen onderwijstraject en eventuele extra zorg. Hij/zij neemt daarvoor deel aan de leerlingbesprekingen en maakt zo nodig deel uit van het Intern Zorgteam (IZ).
De mentor is verantwoordelijk voor het opstellen van handelingsplannen, in eerste instantie op basis van de gegevens uit de intake. Ook is de mentor verantwoordelijk voor het vastleggen van relevante gegevens van de leerlingen uit de mentorgroep. Hij/zij zorgt dat deze gegevens in het leerlingvolgsysteem en/of het dossier terechtkomen en zorgt tevens voor de warme overdracht van leerlingen naar een andere mentor of een andere school.
De mentor heeft in het taakbeleid vijf uur per week beschikbaar om de zorgtaken rondom zijn/haar klas uit te voeren.

De mentor heeft een aantal vaste zorgtaken in zijn/haar pakket zitten:

- Screent de leerlingen aan het begin van het schooljaar met behulp van het drempel- en diagnostisch onderzoek
- Neemt na twee weken telefonisch contact op met de ouders/verzorgers
- Bespreekt het ontwikkelingsperspectief (OPP) met de ouders
- Neemt in september deel aan de eerste leerlingbespreking met teamleider, zorgcoördinator, psycholoog en orthopedagoog (dergelijke leerlingbesprekingen vinden twee keer per jaar plaats)
- Maakt voor elke leerling een handelingsplan (HP), mede aan de hand van de dossieranalyse van de orthopedagoog. Dit handelingsplan is mede

uitgangspunt voor didactische hulp tijdens de zorglessen. Stelt vervolgens het handelingsplan bij en bespreekt dit met de met de leerling
- Bespreekt de SAQI met de leerlingen bij wie de score daartoe aanleiding geeft en past op basis hiervan eventueel het handelingsplan aan
- Bespreekt tijdens het rapportgesprek in november de vorderingen van de leerling en het handelingsplan met de ouders. Het HP en het rapport worden door de ouders ondertekend. Er zijn drie rapporten, dus ook, naast de bespreking van het OPP, drie oudergesprekken per jaar
- Als er sprake is van ambulante begeleiding vanuit één van de Regionale Expertisecentra (REC), onderhoudt de mentor de contacten met deze persoon
- Bij een plaatsing in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) verzorgt de mentor het gegevens voor de TLV (toelaatbaarheidsverklaring), de zorgcoördinator verzorgt de aanvraag
- Bewaakt de dossiervorming

5.2 De rol van de vakdocent

In de klas vindt het primaire leerproces plaats. De vakdocent houdt de vorderingen, het gedrag, het welbevinden, het ontwikkelen van de zelfstandigheid en de aanwezigheid van de leerling(en) in de gaten. Hij/zij signaleert, bewaakt, stuurt en volgt het leerproces van de klas en van de individuele leerlingen voor het eigen vak. De vakdocent creëert een veilige sfeer in de klas voor zowel het individu als de groep.
De docent in de klas is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen. Dat betekent dat hij/zij in het contact met kinderen degene zal zijn die, naast de mentor, zowel op didactisch als op sociaal-emotioneel gebied mogelijke problematiek kan signaleren door te kijken en te luisteren. Van de docent wordt verwacht dat hij met de gesignaleerde problematiek ook iets doet. Op didactisch gebied zal dit bijv. inhouden een leerling hulp verlenen om achterstand in te lopen. Het kan ook inhouden dat de problematiek wordt besproken met de mentor of de teamleider.
Op sociaal-emotioneel gebied geldt dat als een docent het probleem niet zelf op kan lossen, hij/zij de weg naar de mentor of de zorgcoördinator bewandelt. Ook als het signaal geen uitdrukkelijk gedragsprobleem vanuit het kind naar anderen toe is, maar de leerling bijv. gepest of geïsoleerd wordt. Voor alle medewerkers binnen de school geldt dat als zij problemen van leerlingen signaleren, zij dit moeten doorgeven aan de mentor c.q. teamleider of zorgcoördinator.
De vakdocent kan ook een deel van handelingsplannen opstellen, dit in samenspraak met de mentor. Het gaat dan om elementen waaraan in dat vak aandacht kan worden besteed. Hij/zij vermeldt ook gegevens in het logboek van Magister.
Naast het doceren aan diverse klassen is de vakdocent op de hierboven beschreven wijze medeverantwoordelijk voor de zorg.

5.3 Lessen Taal en Rekenen en remediale hulp

In elke klas is in het rooster een aantal lessen taal en rekenen gepland: vier uur per week in de schakelklas en eerste jaar en drie uur in het tweede jaar.
Deze uren worden door de mentor gebruikt om in de klas remediërend aan reken- en/of taal/leesproblematiek van leerlingen te werken.
Het uitgangspunt is de didactische ontwikkeling van de leerling. Het beoogde uitstroomprofiel en de sectorkeuze spelen hierin een belangrijke rol.

Aan het begin van het schooljaar worden in de schakel- en eerstejaarsgroepen de drempeltoetsen afgenomen om het niveau te bepalen.

In de schakel-, eerstejaars- en tweedejaarsgroepen worden de RNT (reken niveau toets) en de TNT (taal niveau toets) van Studiemeter/ Deviant afgenomen om vast te stellen welke domeinen de leerling beheerst. Aan de hand van de resultaten wordt bepaald welke leerstof de leerling moet oefenen. Dit gebeurt in een leerwerkboek en digitaal. Alles is gericht op het behalen van niveau 2F in de bovenbouw van het vmbo. In het vakjaarplan van rekenen en taal worden de afspraken beschreven.

Binnen Saenstroom vmbo zijn naast de remedial teaching (RT) die de mentor verzorgt drie lesuren per week beschikbaar voor RT in aparte groepjes. De leerlingen die hiervoor in aanmerking komen worden aangemeld door de mentor met een specifieke hulpvraag. De RT wordt volgens een handelingsplan gegeven, individueel of in kleine groepjes van maximaal 5 leerlingen. Er wordt een vast moment gekozen, liefst binnen de lessen Taal en Rekenen, als dit roostertechnisch haalbaar is. Na de RT periode volgt een verslag van de OC en wordt gekeken wat het vervolg van de leerhulp zal zijn.
Binnen de RT gaat het om orthodidactische hulp binnen de leergebieden spelling, technisch lezen, rekenen en begrijpend lezen.

5.4 Preventie van en omgaan met pesten

In iedere klas wordt in het begin van het schooljaar een anti-pest protocol opgesteld. Om pesten goed te signaleren en aan te pakken wordt met ingang van schooljaar 2015/2016 op Saenstroom vmbo een aandachtsfunctionaris pesten aangewezen. Deze taak zal worden opgepakt door de orthopedagoog van Saenstroom opdc. Zij zal voor leerlingen, ouders en personeel het aanspreekpunt zijn voor (hulp)vragen op het gebied van pesten. Ook zal zij een adviserende rol naar de schoolleiding hebben over de in te zetten interventies. Tevens coördineert zij structureel onderzoek naar de groepsdynamiek, waarbij in kaart gebracht wordt welke rollen leerlingen in hun klas innemen. Op basis van dit onderzoek kan, indien wenselijk, besloten worden tot extra maatregelen op leerling-, groeps- of schoolniveau.

6 Basiszorg: 2e lijn – klassenoverstijgend niveau

De stap naar 2e lijns begeleiding wordt gemaakt wanneer de mentor en/of teamleider constateert dat de begeleiding op klassenniveau niet voldoet en dat extra zorg nodig is. Het gaat dan om sociaal-emotionele en/of didactische problematiek. Deze beslissing kan al tijdens de intake of tijdens een leerlingbespreking genomen worden.
Zie bijlage zorgschema's (H12) voor de vormen van extra begeleiding die Saenstroom biedt.

Zorgcoördinator

De Zorgcoördinator coördineert de zorg van alle leerlingen
De taken op het gebied van zorg zijn:

- Deelnemen aan de CTA
- Het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO
- Het bewaken van de lwoo aanvragen
- De specialisten binnen de school functioneel aansturen en inschakelen
- Het plannen van en deelnemen aan leerlingenbesprekingen, het coördineren van de daaruit voortvloeiende werkzaamheden
- Coördineren en voorzitten van de leerlingbesprekingen
- Voorbereiden van en deelnemen aan het ZAT
- Voorbereiden en voorzitten van het Intern Zorgteam
- Aansturen en coachen van mentoren op het gebied van zorg, te weten:
  opstellen van handelingsplannen
  procesbewaking van handelingsplannen
  verwijzing naar Intern Zorgteam, ZAT of andere doorverwijzing
- Onderhouden van externe contacten m.b.t. zorg:
  Bureau Jeugdzorg (BJZ)
  Maatschappelijk werk
  Schoolarts e.a.
- Medewerking verlenen aan de totstandkoming van Zorgplan en Schoolplan
- Het afstemmen van het zorgaanbod op het regionaal zorgaanbod

Schoolpsycholoog

Op verzoek van een mentor of de afdelingsleider kan een sociaal-emotionele screening worden aangevraagd (SES). Dit is een eerste inventariserend gesprek dat de psycholoog met een leerling voert. Het gesprek kan aanleiding zijn voor verwijzing naar een externe zorginstantie of voor het maken van meerdere afspraken met de leerling. Er is dan sprake van sociaal-emotionele begeleiding (SEB).
De psycholoog verricht de volgende werkzaamheden:

- Test leerlingen
- Observeert leerlingen
- Houdt begeleidingsgesprekken met leerlingen
- Neemt capaciteitenonderzoeken af en ondertekent deze
- Analyseert testresultaten
- Stelt dyslexieverklaringen op
- Stelt dyscalculieverklaringen op (in ontwikkeling)
- Neemt op afroep deel aan leerlingbesprekingen
- Neemt deel aan ZAT en Intern Zorgteam
- Stelt handelingsadviezen op

- Levert een bijdrage aan handelingsplannen
- Verwijst in overleg met ouders/verzorgers naar externe hulpverleners
- Adviseert over de aanschaf van nieuwe testen
- Maakt verslagen over bevindingen t.b.v. het leerlingdossier
- Geeft trainingen aan groepen leerlingen (sociale vaardigheidstraining ofwel sova)
- Maakt een therapeutisch plan, verzorgt individuele psychologische begeleiding
- Adviseert docenten over individuele of groepsgerichte aanpak van leerlingen
- Verzorgt deskundigheidsbevordering en advisering van het team
- Onderhoudt contacten met hulpverlenende instanties voor uitwisseling van gegevens, afstemming van behandeling, verwijzing
- Neemt deel aan dienstencentrum opdc
- Levert bijdrage aan de toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Orthopedagoog

Na toelating wordt door de orthopedagoog een dossieranalyse gedaan waarbij ook de opgevraagde (gedrags)vragenlijsten worden geïnterpreteerd. Daarna wordt voor elke leerling op basis van de beschikbare gegevens een samenvattend verslag en daaraan gekoppeld ontwikkelingsperspectief geschreven. Mentoren kunnen op basis van het ontwikkelings-perspectief hun handelingsplan schrijven.
De orthopedagoog verricht verder de volgende werkzaamheden:

- Neemt deel aan ZAT en Intern Zorgteam
- Neemt deel aan leerlingbesprekingen
- Maakt een dossieranalyse en analyse van aanvullend onderzoek
- Schrijft een samenvatting van de aanmeldingsgegevens
- Stelt een ontwikkelingsperspectief op voor alle nieuwe leerlingen
- Voert psychodiagnostisch onderzoek uit (bijvoorbeeld intelligentieonderzoek)
- Geeft trainingen aan groepen leerlingen (sova, faalangstreductietraining)
- Adviseert over de aanschaf van nieuwe testen
- Adviseert MT over beleid op het gebied van orthopedagogiek
- Adviseert docenten over individuele of groepsgerichte aanpak van leerlingen
- Verzorgt deskundigheidsbevordering en advisering van het team
- Neemt deel aan de Werkgroep Zorg en Onderwijs
- Doet groeps- en leerlingobservaties
- Ondersteunt mentoren bij het schrijven van handelingsplannen
- Neemt deel aan het Dienstencentrum opdc
- Onderhoudt contacten met hulpverlenende instanties voor uitwisseling van gegevens, afstemming van behandeling, verwijzing
- Is aandachtsfunctionaris pesten

Schoolmaatschappelijk werker (SMW)

Wanneer een leerling in de thuissituatie problemen lijkt te hebben of in de verdrukking lijkt te zijn, is het een taak van het onderwijs om dit te signaleren en waar nodig actie te ondernemen. Het is mogelijk dat ouders openstaan om hierover in gesprek te gaan met de mentor. Het is echter ook denkbaar dat de problematiek de mentortaak overschrijdt. Het kan nl. verwarrend zijn voor ouders en leerling, wanneer zaken als opvoeding en onderwijs door elkaar heen lopen. In zo'n situatie is het mogelijk om de SMW in te schakelen.
Het doel van schoolmaatschappelijk werk is signaleren, adviseren (van leerkrachten en ouders), het ondersteunen en verwijzen in situaties waarbij de leerling, ouders en/of mentor problemen ervaren in de thuissituatie en deze kenbaar maken.

Aan alle ouders wordt bij de intake van leerlingen een vragenlijst SMW verstrekt, de gegevens hieruit worden verwerkt in de dossieranalyse.
De SMW verricht de volgende werkzaamheden:

- Screent de samenvatting van de dossiers na de intake om te bepalen of er al hulpvragen kunnen worden vastgesteld
- Doet incidenteel dossieronderzoek bij toelating
- Vat de door ouders ingevulde vragenlijsten samen
- Maakt een selectie van leerlingen/gezinnen die behoefte hebben aan begeleiding van de maatschappelijk werker door middel van een vragenlijst
- Rapporteert na selectie en intakegesprek aan zorgcoördinator en/of mentor
- Stelt een handelingsplan op en voert dit uit
- Geeft individuele begeleiding aan leerling/gezin, verwijst indien noodzakelijk door naar extern maatschappelijk werk
- Onderhoudt contact met externe hulpverlenende instanties om de behandeling af te stemmen of om een doorverwijzing te regelen
- Verzorgt deskundigheidsbevordering en advisering van het team
- Maakt deel uit van het Intern Zorgteam en het ZAT

Orthodidactisch coördinator (OC)
De taken van de orthodidactisch coördinator zijn:
- Het opzetten en op orde houden van de (deels digitale) orthotheek
- Docenten begeleiden bij het geven van de lessen Taal en Rekenen: dit zijn lessen waarin de leerlingen op hun eigen niveau verder worden geholpen. Die begeleiding bestaat uit het controleren of docenten met het aangereikte materiaal kunnen werken, bespreken of men aanvullend materiaal nodig heeft
- Het coördineren van de gang van zaken m.b.t. dyslexie
- Het in februari, na een periode van remediëring, afnemen van een dyslexieonderzoek
- Afnemen van spellingtoetsen, toetsen begrijpend lezen en brustesten bij alle leerlingen, invoeren van gegevens, de resultaten met psycholoog en orthopedagoog bespreken
- Ondersteunen van dossieronderzoek
- Contact onderhouden met afleverende scholen
- Voorlichting geven aan ouders over dyslexie
- De potentieel dyslectische leerlingen selecteren, opnieuw toetsen
- Dyslexieonderzoek uitvoeren. Na overleg met de psycholoog maakt de psycholoog dyslexieverklaringen. De coördinator maakt dyslexiekaarten. De kaart beschrijft hoe de docent met de leerling dient om te gaan

Remedial Teacher
Is mede verantwoordelijk voor de inhoud en voortgang van de remediale hulp van een aantal geselecteerde leerlingen.
Remediale hulp is begeleiding van leerlingen met specifieke hulpvragen. Dit kunnen bijv. hulpvragen op het gebied van rekenen, spelling, begrijpend en technisch lezen en van leerlingen uit klas 2 op het gebied van Engels zijn.

Interne contactpersoon
Bij seksuele intimidatie en ongewenste intimiteiten op of rond de school en bij situaties van andersoortige intimidatie of geweld, kan een leerling terecht bij de interne contactpersoon. Die zal de klacht nader onderzoeken; daarbij wordt in de eerste plaats rekening gehouden met de belangen van de leerling. Uiteraard wordt een dergelijke melding strikt vertrouwelijk behandeld. De Interne contactpersoon

geeft de leerling adviezen m.b.t. te nemen stappen en neemt zo nodig contact op met de externe vertrouwenspersoon.

Ambulant begeleider

De ambulant begeleider geeft ondersteuning aan leerlingen die de school hebben verlaten. Hij/zij begeleidt een beperkt aantal leerlingen (individueel of in groepsverband), mentoren en zorgcoördinator op de nieuwe school en kan desgewenst deelnemen aan leerlingenbesprekingen.
De begeleiding kan een didactische en/of een sociaal-emotionele component hebben.
(zie verder bijlage H10).

Trajectgroep

De leerlingen die zelfs binnen de gestructureerde setting van het opdc niet voldoende functioneren, moeten extra ondersteund worden. Het intern zorgteam kiest voor de leerling het meest passende zorgtraject. Begeleiding in de trajectgroep behoort tot de mogelijkheden.
De trajectgroep betreft een groep leerlingen die gedurende een periode van minimaal acht weken intensief begeleid wordt. Leerlingen van de trajectgroep krijgen hun lessen in een ‘gewone’ klas. Indien dit met de leerling is afgesproken, kan hij/zij de dag beginnen in de trajectgroepruimte om daar in de goede stand van de lesdag (spullen mee, huiswerk klaar, individuele afspraken op orde, spelen er bijzonderheden enz.) te worden gezet. In de loop van de dag kan een leerling die een terugval heeft/incident meemaakt naar de trajectgroepruimte terug. Het effect is dat een leerling wordt begeleid in plaats van doorlopend met sancties geconfronteerd te worden. Indien daar afspraken met de leerling over zijn gemaakt, kan de leerling de dag afsluiten in de trajectgroepruimte, met een terugblik van de begeleider op de lesdag en een blik op huiswerk en nieuwe afspraken.
Een leerling komt in aanmerking voor ondersteuning in de trajectgroep wanneer er een verhoogd risico is op conflicten met medeleerlingen en personeel, de leerling frequent structurele ondersteuning nodig heeft (meestal ook op niet ingeplande momenten) en/of de leerling behoefte heeft aan een time out. In de trajectgroep wordt individueel of in groepsverband gewerkt aan studievaardigheden, het voorbereiden op de schooldag, gedrags- en emotieregulatie en sociaal emotioneel leren.
De trajectgroep betekent een vaste plek met een vast persoon op school, waar alle medewerkers informatie kunnen halen en brengen m.b.t. de leerlingen van de trajectgroep. Dit geldt ook voor ouders van de leerlingen van de trajectgroep, en externe hulpverlening. Door middel van gestructureerde hulp van de trajectgroep begeleider, in overleg met de zorgcoördinator is er continuïteit in de begeleiding en sturing van het gedrag. De trajectgroep begeleider is de hele week aanwezig: vijf ochtenden en vijf middagen.

Huismeester/Toezichthouder

Registreert te laat komen/afwezigheid van leerlingen en neemt contact op met de ouders als een leerling zonder bericht afwezig is. Kan ingezet worden bij toezicht op taken van leerlingen.

7 Intern Zorgteam en Zorgadviesteam

7.1 Intern Zorgteam (IZ)

Ter ondersteuning van de zorg voor leerlingen is er een Intern Zorgteam (IZ).
Het IZ komt wekelijks bijeen onder voorzitterschap van de zorgcoördinator. In principe is de ene week voor de schakel- en eerstejaarsleerlingen en de andere week voor de tweedejaars leerlingen. Deelnemers zijn mentor (indien gewenst), schoolpsycholoog, orthopedagoog en schoolmaatschappelijk werker (SMW).
Iedere leerling wordt via een IZ-format ingebracht.
Zie voor een uitgebreide beschrijving van het Intern Zorgteam H 5.

Samenstelling
Alle deelnemers zijn werkzaam binnen het opdc. Het IZ bestaat uit de volgende personen: de zorgcoördinator (voorzitter), de mentor, schoolpsycholoog, orthopedagoog en schoolmaatschappelijk werker.

Taken
Ieder lid van het IZ brengt kennis in vanuit de eigen discipline. Hij/zij denkt mee over de aangedragen problematiek van een leerling en geeft zo mogelijk advies, of biedt hulpverlening aan vanuit de eigen kennis en kunde.

Aanmeldingsprocedure
Bij iedere afdelingsvergadering wordt door de mentoren besproken welke leerling(en) voor een bespreking in het IZ in aanmerking komen.
De mentor brengt de hulpvraag van een leerling in bij de voorzitter van het IZ.
Iedere leerling wordt via een IZ-format ingebracht.
Een leerling kan ook buiten de afdelingsvergadering door een mentor worden aangemeld bij de zorgcoördinator.

Intake IZ
Het betreft een leerling voor wie de basiszorg in de klas ontoereikend is en die vervolgens in aanmerking komt voor 2^{e} lijns zorg. De zorg is gericht op het creëren van omstandigheden waarin de leerling optimaal kan functioneren, zowel wat betreft prestaties als welbevinden.
De signalen die leiden tot een probleem- en vraagstelling met betrekking tot extra zorg worden meestal geformuleerd door de mentor en door deze op schrift gesteld op het IZ-format. Daarbij is ook aandacht voor achtergrondinformatie die van belang is, zoals intelligentie, schoolvorderingen, sociaal-emotionele aspecten, alsook van de gezinssituatie.

7.2 Zorgadviesteam (ZAT)

Het Zorgadviesteam komt zeven maal per jaar bijeen onder voorzitterschap van de directeur. Het ZAT heeft dezelfde samenstelling als het IZ maar aangevuld met teamleider, schoolarts, leerplichtambtenaar en politie (de laatste op afroep).
Door middel van het ZAT-format wordt een leerling door de zorgcoördinator in overleg met de mentor aangemeld bij de voorzitter van het ZAT.

Taken
Ieder lid brengt kennis in vanuit de eigen discipline. Hij/zij denkt mee over de aangedragen problematiek van een leerling en geeft zo mogelijk advies, of biedt hulpverlening aan vanuit de eigen kennis en kunde.

Tijdens de besprekingen kunnen met toepassing van de relevante privacywetgeving de volgende zaken aan de orde komen:

- Bespreking van voor het ZAT aangemelde leerlingen
- Onderlinge consultatie met betrekking tot de inschatting van problematiek waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande dossierkennis
- (Laten) verrichten van aanvullend diagnostisch onderzoek
- Oplossing van gesignaleerde problemen (zo goed en zo snel mogelijk) door realisatie van effectieve en efficiënte begeleiding, en afspraken inzake casemanagement
- Uitwisseling van deskundigheid met betrekking tot (vroegtijdige) signalering en diagnosticeren van psychosociale problematiek bij jongeren
- Afstemming en organiseren van samenwerking met organisaties voor hulp-, zorg- en dienstverlening
- Voortgangsbespreking van de in gang gezette hulp-, zorg- en dienstverlening
- Doorverwijzing naar hulpverlening door bovenschoolse voorzieningen van het Samenwerkingsverband en Speciaal Onderwijs
- Trends in individuele problematiek signaleren en vertalen naar aandachtsgebieden voor de interne begeleiding
- Evaluatie van werkprocessen en resultaten
- Melding van eventuele aanbevelingen en knelpunten aan de directeur van het Samenwerkingsverband, voor zover deze het operationele niveau van het ZAT overstijgen

<u>Aanmeldingsprocedure</u>
De ouders/verzorgers worden schriftelijk in kennis gesteld van het feit dat hun kind in aanmerking komt voor een bespreking in het ZAT. De mogelijkheid tot het aantekenen van bezwaar hiertegen wordt in dit schrijven kenbaar gemaakt.
Indien er bezwaar wordt aangetekend, kan de school er voor kiezen de leerling niet in te brengen in het ZAT maar deze in het Intern Zorgteam te bespreken. Ook kan de leerling zonder toestemming worden besproken of anoniem worden ingebracht.
In het eerste geval (waar sprake is van vrijwaring van een vitaal belang van de leerling) neemt de directeur de beslissing af te wijken van de normale gang van zaken en wordt de handelwijze gemotiveerd en gedocumenteerd om deze op enig moment te kunnen verantwoorden aan betrokkenen of derden.

<u>Intake ZAT</u>
Het betreft een leerling voor wie de basiszorg in de school ontoereikend is en die vervolgens in aanmerking komt voor externe zorg. De zorg is gericht op het creëren van omstandigheden waarin de leerling optimaal kan functioneren, zowel wat betreft prestaties als welbevinden.

De signalen die leiden tot een probleem- en vraagstelling met betrekking tot extra zorg worden meestal geformuleerd door de mentor en door deze op schrift gesteld op het ZAT-format. Daarbij is ook aandacht voor achtergrondinformatie die van belang is, zoals intelligentie, schoolvorderingen, sociaal-emotionele aspecten en gezinssituatie.
De andere schoolinterne leden kunnen eveneens extra aandacht vragen voor de leerling, voortkomend uit contacten met de leerling (en of) ouders/verzorgers. Echter ook dan verzorgt de mentor de bovengenoemde informatie.
De neutrale, feitelijke beschrijving van de signalen wordt aan het begin van het overleg ingebracht door de voorzitter en vervolgens verkend door de deelnemers, ieder vanuit de eigen deskundigheid.
Indien er sprake is van een complexe problematiek kan een casusbespreking onevenredig veel tijd vragen in een ZAT-bijeenkomst. In dergelijke gevallen vindt

extra bilateraal of meerpartijen overleg plaats (bijv. in het IZ) om te komen tot een volledig plan van aanpak.

ZAT Handelingsplan
Het overleg tussen alle betrokkenen waarbij suggesties, opmerkingen en adviezen worden gegeven kan leiden tot een diagnose. Die diagnose leidt vervolgens tot het opstellen van een handelingsplan dat voldoet aan de SMART-criteria (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden).
Daarnaast kan het voorkomen dat er geen passend aanbod vanuit het ZAT beschikbaar is. In dat geval wordt vastgesteld welke ZAT-deelnemer het verwijzingsproces begeleidt en controleert.

Vastlegging
Het handelingsplan wordt toegevoegd aan de beschreven probleem- of vraagstelling, zoals geformuleerd in het ZAT-format.
Alle schoolinterne ZAT-leden wordt deze informatie verstrekt.
Op een apart formulier wordt vermeld welke afspraken gemaakt en uitgevoerd zullen worden door de zorgteamleden, dit wordt vervolgens gedistribueerd onder de betrokkenen.
De zorgcoördinator bewaakt samen met de mentor het handelingsplan.
De zorgcoördinator voert de regie over de naleving van de afspraken die in het ZAT zijn gemaakt.

Nazorg
Bovenstaande wordt regelmatig geëvalueerd in het IZ. Indien nodig kan besloten worden de casus opnieuw in te brengen in het ZAT. In het ZAT komen de leerlingen die een vorige bijeenkomst zijn besproken altijd terug. In het geval dat een casus in de tussentijd als afgerond kan worden beschouwd wordt dit gemeld.

Privacy
Het privacyreglement van de school en de privacyafspraken in het ZAT sluiten op elkaar aan en zijn opgesteld conform de geldende wetgeving in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). In de Wbp staan de algemene spelregels voor het omgaan met persoonsgegevens.
Wanneer de school samen met andere instellingen leerlingen bespreekt in het ZAT is de vraag aan de orde wat binnen de wettelijke kaders daarbij wel en niet is toegestaan. Daarbij moet opgemerkt worden dat de wet niet alle antwoorden geeft. In sommige, complexe gevallen, laat de wet ruimte. Dan moeten persoonlijke, professionele afwegingen doorslaggevend zijn in het uiteindelijke handelen. Dit handelen dient echter altijd de wettelijke toets en de toets der zorgvuldigheid te kunnen doorstaan.
De Wbp stelt het begrip ‘verwerken’ centraal. Dit zijn alle handelingen die met betrekking tot persoonsgegevens kunnen worden uitgevoerd. Verzamelen, opslaan op een computer, corrigeren etc. Maar ook het verstrekken van gegevens aan anderen. Door de definitie van verwerken in de wet geldt deze voor zowel mondeling als schriftelijk verstrekken.
De informatie die je mondeling mag verstrekken mag je ook schriftelijk verstrekken en omgekeerd. Wanneer er geen grondslag is om gegevens schriftelijk te mogen verstrekken, mag je deze ook niet mondeling verstrekken.
Gegevens dienen toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig te zijn. Ofwel: te veel gegevens (bijvoorbeeld complete leerlingendossiers) verstrekken mag niet. Men dient dus vooraf goed te bepalen en vast te leggen wat het gemeenschappelijke doel van de samenwerking is en of alle deelnemers in het kader hiervan informatie over personen mogen delen.

8 Bovenschoolse zorg: 3e lijn

8.1 SMW als verbinding tussen school en jeugdhulpverlening

In samenwerking tussen gemeente en Samenwerkingsverband wordt onderzocht op welke wijze de verbinding tussen de jeugdhulpverlening (waarin de jeugdteams leidend zijn) en het voortgezet onderwijs het beste tot stand kan komen. De oplossing wordt gevonden in de rol van de schoolmaatschappelijk werkers. Zij moeten de verbinding vormen tussen school en jeugdteams. Zij zullen bij elke doorverwijzing ven een leerling eenmalig aanwezig zijn bij bespreking in het jeugdteam of het sociaal wijkteam. Zij moeten bovendien een plek krijgen in het ZAT van de school (dit was bij Saenstroom reeds het geval).
De gemeente geeft subsidie om de totstandkoming van deze situatie deels te financieren.

Redenen om de schoolmaatschappelijk werker deze rol te geven:

- Smw kan preventie en lichte ondersteuning in de school uitvoeren en de afweging maken om door te schakelen naar het jeugdteam
- Smw kan ook een goede verbinding maken met de sociale wijkteams
- Smw is laagdrempelig voor leerlingen en ouders

De zorgcoördinator zal verwijzen naar smw, niet de mentor. Smw en zorgcoördinator hebben wekelijks contact.

Als het jeugdteam wordt ingeschakeld voor een leerling, wijst het jeugdteam een regisseur aan en meldt dat aan de zorgcoördinator.

8.2 Voorzieningen onder verantwoordelijkheid van SVZ

Saenstroom vmbo is zelf een voorziening voor bovenschoolse zorg. De andere bovenschoolse voorzieningen die gehuisvest zijn binnen het gebouw van Saenstroom opdc (Saenstroom TOP en Saenstroom BBZ) zijn voor de leerlingen en medewerkers van het vmbo-deel van het opdc op dezelfde wijze 3e lijns voorzieningen als voor andere scholen, Dat betekent niet dat er geen uitwisseling bestaat tussen de diverse vormen van bovenschoolse zorg die binnen de locatie Saenstroom aanwezig zijn. Het feit dat er veel in één gebouw is gehuisvest maakt samenwerking en uitwisseling erg eenvoudig.
Binnen dit hoofdstuk wordt onderscheid gemaakt tussen voorzieningen die onder verantwoordelijkheid van het Samenwerkingsverband vallen, voorzieningen die een indicatie behoeven en overige voorzieningen.

<u>CTA</u>
De commissie voor toewijzing en advies (CTA) is in ons samenwerkingsverband het centrale aanmeldings- en consultatiepunt voor ouders, scholen en instellingen voor leerlingen die extra zorg nodig hebben in de schoolse ontwikkeling. Het gaat om leerlingen die nu regulier voortgezet onderwijs (VO) volgen of willen gaan volgen.

De commissie voor toewijzing en advies kan toelaatbaarheidsverklaringen afgeven voor het speciaal onderwijs.
Ook adviseert de CTA inzake plaatsing van leerlingen op de tussenvoorzieningen in de Zaanstreek:
Saenstroom vmbo, Saenstroom TOP, Saenstroom BBZ, ODR/ Diagnostische Klas, Herstart.

Herstart
De uitvoering van de voorziening ‘Herstart’ valt onder de verantwoordelijkheid van het Altra College. Het is een voorziening voor leerlingen die om diverse redenen langdurig (meer dan 4 weken) thuis zitten. Aanmelding bij de Commissie van Toewijzing en Advies (CTA), nadat leerplicht geconsulteerd is.

Op De Rails/Diagnostische klas
Op De Rails is een voorziening voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen die de veiligheid op school in gevaar brengen (en daarmee te zwaar zijn voor Rebound) en waarbij onvoldoende duidelijk is of de leerling in het speciaal onderwijs thuis hoort. De voorziening wordt ingezet voor 6 maanden, waarbij een intensief traject, in samenwerking met de hulpverlening gericht op terugkeer ingezet wordt. Als terugkeer op de reguliere school niet mogelijk is, wordt gezocht naar een andere passende voorziening. Er zijn 7 beschikbare plekken, de uitvoering ligt binnen het Altra College, maar de leerling blijft ingeschreven op de eigen school. Altra werkt met de zogenaamde “Diagnostische klas” om deze voorziening uit te voeren.

8.3 Voorzieningen op indicatie (cluster 1 en 2) en ambulante begeleiding.

Er bestaan twee clusters binnen de Regionale Expertise Centra:

Cluster 1: Visueel gehandicapten
Cluster 2: Auditief en communicatief gehandicapten

Met de invoering van passend onderwijs gaan cluster 1 en cluster 2 op in een aantal instellingen. De instellingen verzorgen onderwijs, doen onderzoek naar de toelaatbaarheid van leerlingen en bieden ondersteuning in het reguliere onderwijs. Ze organiseren en geven uitvoering aan begeleidingsarrangementen en de trajectbegeleiding van ouders.

Voor cluster 1 en 2 bestaat dus de mogelijkheid van speciaal voortgezet onderwijs binnen deze instellingen, maar niet binnen de Zaanstreek.

8.4 Andere voorzieningen en externe partners

Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling: zie Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland

Balans digitaal
Balans is de landelijke vereniging voor ouders van kinderen met ontwikkelingsstoornissen bij leren en/of gedrag, waaronder ADHD, dyslexie, het Syndroom van Asperger en PDD-NOS.

Bascule
De Bascule geeft ondersteuning en ambulante begeleiding ten behoeve van leerlingen met psychiatrische stoornissen (ASS, angststoornis, schoolfobie).

Brijderstichting (onderdeel van Parnassia Groep)
De Brijderstichting is een instelling voor hulp of advies bij problemen met gebruik van
alcohol, drugs en/of medicijnen, maar ook voor verslavende gewoontes als gokken.

Care-Express
Care-Express helpt jongeren waarbij het niet meer lekker loopt op school, die problemen thuis, met politie of justitie hebben of die het lastig vinden om een goede dagbesteding te vinden of vol te houden. Care-Express biedt hulp die afgestemd is op wat de jongere zelf nodig heeft. Samen wordt er gekeken hoe de situatie aangepakt moet worden. Van hulp bieden bij praktische zaken, meegaan naar een gesprek op school, tot gezins- of individuele gesprekken voeren en het trainen van vaardigheden.

Centrum Jong
Bij Centrum Jong kunnen ouders en kinderen terecht met al hun vragen over opgroeien en opvoeden. Begeleiding van kinderen en ouders/verzorgers met informatie en advies over ontwikkeling, gezondheid, welzijn en gedrag. De centra zijn gekoppeld aan wijken. Het Centrum Jong is aan het onderwijs gekoppeld via het Zorg- en Adviesteam (ZAT). Het ZAT heeft een jeugdarts die de schakel naar Centrum Jong vormt.

Context (onderdeel van Parnassia Groep)
Context biedt preventieve hulp aan jongeren en volwassenen. Context is specialist op het gebied van het voorkomen en verminderen van (licht) psychische en verslavingsproblemen. Context kijkt vooruit en zoekt naar nieuwe mogelijkheden die zelfvertrouwen, zelfkennis en energie geven.

Stichting Enzo
Stichting Enzo biedt dagbesteding aan mensen met een verstandelijke beperking, psychische problematiek of een niet aangeboren handicap. De stichting heeft twee kleinschalige locaties in Zaandam; Het Atelier en De Kade.

GGD Jeugdgezondheidszorg (de site verwijst door naar Centrum Jong)
De GGD ondersteunt school en/of leerling bij gezondheid en/of sociale problematiek. De GGD richt zich vooral op de primaire preventie: het voorkomen dat ziekten gaan optreden. Onderdeel van GGD zijn:

- Girls only

  Girls only is er voor meiden van 14 tot en met 17 jaar die beter voor zichzelf willen leren opkomen, zich minder kwetsbaar en beïnvloedbaar willen voelen, zelfverzekerder willen worden, beter willen leren communiceren, grenzen kunnen aangeven, assertief leren zijn, etc. In zeven bijeenkomsten worden deze thema's besproken.
- Jeugd Preventie Programma (JPP)

  Het JPP is er voor kinderen van 10 tot 18 jaar die verkeerde keuzes hebben gemaakt of door omstandigheden in de problemen zijn gekomen. JPP is voor jongeren die direct hulp nodig hebben, maar bij wie het negatieve gedrag nog in een beginstadium is.
- Jeugd Preventie Programma+ (JPP+)

  JPP+ is voor jongeren van 12 tot 23 jaar die de afgelopen tijd meerdere keren met de politie in aanraking zijn geweest of een strafblad hebben, waarbij het op meerdere leefgebieden niet goed gaat. Deze vorm is minder preventief en bestaat uit drie maanden intensieve begeleiding waarbij het hele gezin betrokken is.
- Steunpunt huiselijk geweld (vooreenveiligthuis.nl)

  Het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) is een laagdrempelige, telefonische voorziening waar zowel slachtoffers, plegers, getuigen, overige

betrokkenen en professionals terecht kunnen voor informatie, advies en doorverwijzing. Ook voor vragen over kinder- en ouderenmishandeling kan men hier terecht. Het ASHG is géén meldpunt: medewerkers denken mee over oplossingen en bieden een luisterend oor.

- Straathoekwerk

Straathoekwerk richt zich vooral op jongeren die met problemen kampen en tijdelijk een steuntje in de rug nodig hebben om hun leven weer op de rails te krijgen. De straathoekwerker zoekt jongeren in de wijk op, organiseert activiteiten en houdt ook een inloopspreekuur. Straathoekwerkers zijn in elke wijk van Zaanstad aanwezig. Straathoekwerkers helpen bij (het voorkomen van) problemen op alle gebieden waar jongeren mee te maken krijgen.

Indigo (onderdeel van Parnassia Groep)
Indigo biedt kortdurende behandelingen, ondersteunende behandelingen en cursussen en trainingen aan mensen van alle leeftijden met psychische problemen. De hulp is snel inzetbaar, kortdurend, effectief en dichtbij.

I-psy (onderdeel van Parnassia Groep)
I-psy is specialist in interculturele psychiatrie wanneer cultuur en migrantaspecten een belangrijk onderdeel van de problematiek zijn. Hulpverleners spreken verschillende talen. I-psy biedt hulp aan alle leeftijden.

Internationale schakelklas (ISK)
De ISK valt onder verantwoordelijkheid van OVO-Zaanstad. De ISK is een onderwijsvoorziening voor nieuwkomers in Nederland die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn om regulier onderwijs te kunnen volgen.

Jeugdbescherming regio Amsterdam (voorheen Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam)
Jeugdbescherming komt bij gezinnen thuis wanneer kinderen in de knel zitten. Het gaat hierbij om kinderen die fysiek, verbaal of seksueel mishandeld worden, maar ook om kinderen die het ontbreekt aan gezag, structuur en geborgenheid. Jeugdbescherming gaat dan direct aan de slag met het hele gezin om de bedreiging van de veiligheid van de kinderen weg te nemen.

Jeugdteams
In Zaanstad zijn vijf Jeugdteams actief. Een Jeugdteam ondersteunt jeugdigen en hun gezinnen met problemen in het opgroeien of opvoeden. Uitgangspunt daarbij is dat het gezin de regie over het eigen leven heeft of weer krijgt.
Het Jeugdteam werkt zoveel mogelijk vanuit de eigen mogelijkheden en het netwerk van het gezin. Dat gebeurt met één regisseur, op basis van één plan voor het gezin.

Kindertelefoon
De Kindertelefoon is voor kinderen en jongeren van 8 tot 18 jaar die allerlei grote of kleine problemen hebben. Kinderen en jongeren kunnen in vertrouwen praten over een probleem waar zij vervolgens advies, informatie en ondersteuning over kunnen krijgen. Via de site van de Kindertelefoon kunnen kinderen topics lezen over verschillende gebieden. Hebben ze dan alsnog vragen over hun probleem, kunnen ze telefonisch contact opnemen of chatten met een medewerker.

Stichting Kram
Kram staat voor Kortdurende Resultaatgerichte Ambulante en Methodische hulpverlening. Kram is er voor kinderen, jongeren, jongvolwassenen, hun gezin en netwerk. Kram richt zich op gezinnen en jeugdigen met (dreigende) opvoedings- of

ontwikkelingsstagnaties. Kram biedt ook psychologische hulp aan. De hulp is gericht op hen die zowel regulier of speciaal onderwijs volgen of gevolgd hebben.

Leger des Heils
De hulp van het Leger des Heils richt zich op de dagelijkse zorg voor de opvoeding en begeleiding van kinderen (en hun ouders) die in nood verkeren. Het Leger des Heils voert jeugdbeschermingstaken, voogdijmaatregelen en jeugdreclassering uit. Verder biedt het Leger des Heils hulp in de volgende vormen: ondersteuning aan huis, residentiële voorzieningen, zwerfjongerenopvang, pleegzorg, Multidimensional Treatment Foster Care (MTFC) en gedragsinterventie voor jonge delinquenten van 12 tot 18 jaar met forse gedragsproblemen.

Leerplicht
De school meldt leerlingen van wie de absentie problematisch is bij de leerplichtambtenaar die de werkzaamheden t.b.v. gezinnen uit het betreffende postcodegebied verricht.
Een van de leerplichtambtenaren is de vaste contactpersoon voor de school, hij/zij functioneert tevens in het ZAT.

Lijn 5
Lijn 5 helpt kinderen, jongeren en jongvolwassenen die hulp nodig hebben om de draad weer op te pakken, zodat de toekomst er voor hen weer positief uitziet. Het aanbod betreft zowel (ambulante) behandeling binnen het gezin/thuissituatie als residentiële behandeling (beschermd/begeleid/besloten wonen).

Lucertis (onderdeel van Parnassia Groep)
GGZ Lucertis is een instelling voor gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg. Lucertis biedt hulp aan kinderen en jongeren met psychiatrische, ontwikkelings-, emotionele en/of gedragsproblemen. De hulp kan bestaan uit behandeling, begeleiding of verpleging, maar ook uit cursussen en voorlichting. Soms gaat het om één enkel gesprek, soms om opname voor dag en nacht.

MEE Amstel en Waterland
MEE is voor mensen van alle leeftijden die een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking hebben of een beperking door een chronische ziekte. MEE begeleidt en ondersteunt deze mensen, zodat ze zelfstandig en onafhankelijk mee kunnen draaien in de samenleving.
Opvoedpoli
De Opvoedpoli is er voor iedereen met vragen over ouderschap, opvoeding en de ontwikkeling van kinderen van 0-23 jaar. De Opvoedpoli organiseert workshops, clinics en trainingen over allerlei onderwerpen. Daarnaast heeft de Opvoedpoli specialisten in huis die onderzoek kunnen doen naar psychische problemen of beperkingen, zowel voor kinderen als voor ouders en geeft de Opvoedpoli gezinscoaching. Tot slot geeft de Opvoedpoli ook onderwijsbegeleiding bij problemen met leren of met gedrag op school.

Pestweb
Website met allerlei informatie en tips om om te gaan met pesten.

Politie
De school heeft de wijkagent als vaste contactpersoon bij vragen en problemen. De politie is op afroep aanwezig bij het ZAT.

Raad voor de Kinderbescherming
De drie belangrijkste taken van de Raad zijn bescherming, scheiding en omgang, en strafzaken waarin minderjarigen betrokken zijn. Daarnaast heeft de Raad ook een taak op andere terreinen waarbij de belangen van het kind in het spel zijn. De Raad komt op voor de rechten van het kind, van wie de ontwikkeling en opvoeding wordt bedreigd. De Raad verleent zelf geen hulp aan gezinnen. Wel zorgt de Raad dat de hulpverlening zo nodig op gang komt.

Regionaal Ambulant Team (RAT)
Het RAT geeft intensieve ambulante hulp aan jongeren. Het RAT zoekt samen met de jeugdige en de gezinsleden uit, wat voor hem of haar nodig is om de problemen die er zijn op te lossen. Doel van de hulpverlening is dat ouders, met steun van hun omgeving, de problemen rondom het opvoeden en opgroeien van de kinderen weer aan kunnen.

Schoolarts
Alle leerlingen in klas 2 worden opgeroepen voor een onderzoek door de schoolarts dat op school plaatsvindt. Via het IZ of het ZAT kan een leerling worden opgeroepen. De schoolarts doet verslag in het ZAT.

Sociale wijkteams
Als bewoners een vraag hebben op het gebied van welzijn, zorg, werk & inkomen, wonen en gezinsrelaties zijn zij welkom bij het sociale wijkteam in hun omgeving. Het Sociaal Wijkteam kijkt samen met hen hoe die vraag het beste kan worden beantwoord. Zij helpen mensen op weg om zelf een oplossing te vinden, door inschakeling van personen uit de directe omgeving of andere vrijwilligers.
En als dat niet lukt zorgen zij voor professionele hulp, door het team of door inzet van professionele ondersteuning. Dat gebeurt dan samen met één contactpersoon, op basis van één plan voor de cliënt en zijn/haar familie.
Het wijkteam kan ook ondersteuning bieden bij het realiseren van plannen voor de eigen buurt en alle andere zaken die met vrijwilligerswerk en mantelzorg te maken hebben

Spirit!
Helpt jeugdigen en gezinnen die problemen hebben met opgroeien en opvoeden. Spirit! zorgt ervoor dat kinderen, jongeren en hun gezinnen de juiste hulp krijgen. Dat doet Spirit! samen met andere maatschappelijke organisaties in de gemeente, buurt of wijk. Onderdeel van Spirit! zijn:

- Boddaert Zaandam
  Het Boddaertcentrum biedt hulp aan kinderen van zes tot zestien jaar en hun ouders, die problemen ervaren bij het opgroeien en opvoeden. Aan alle ouders wordt Triple P aangeboden, een groepstraining in opvoedingsvaardigheden. Kinderen komen gemiddeld twee middagen na schooltijd naar het Boddaertcentrum om vaardigheden te leren en te oefenen. Dit gebeurt groepsgewijs in een specifieke training of in de leergroep, of door individueel contact met de hulpverlener. De hulp duurt 6 tot 9 maanden.

Triversum
Triversum biedt hulp aan kinderen en jongeren met psychiatrische problemen. Deze problemen komen vaak tot uiting in gedragsproblemen, wisselende stemmingen, eetproblemen of weinig zelfvertrouwen. Triversum heeft ook twee logeerhuizen voor het doorbrengen van weekends en vakanties met andere kinderen en jongeren.

Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland
Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld zijn vanaf 1 januari 2015 vervallen, hiervoor in de plaats is de instelling Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland opgericht. Dit is nu het enige meldpunt voor iedereen met vragen, zorgen of meldingen over alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
Het (landelijke) gratis telefoonnummer van Veilig Thuis is 0800-2000, het nummer is 24/7 bereikbaar.

Virenze
Ambulante geestelijke gezondheidszorg aan kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar. Hulpverlening voor kinderen en jongeren wanneer er sprake is van psychische problemen of psychiatrische problematiek. Ouders worden betrokken bij de behandeling.

Zaanerf
Sociaal Pension Zaanerf biedt 24 uur per dag begeleiding aan mensen met psychische problemen. Er is een gemeenschappelijke huiskamer en eetzaal. Men krijgt een persoonlijk begeleider toegewezen die samen met de bewoner een plan uitstippelt om toe te werken naar een zo zelfstandig mogelijke woonvorm.

Zorgloket
Voor informatie, advies en ondersteuning over Welzijn en Zorg in Zaanstad. Het WMO-loket Zorgzaan heeft een centraal loket aan de Ebbenhout 1 in Zaandam.

9 Dossiervorming en leerlingvolgsysteem

9.1 Het papieren dossier

Controle op het papieren dossier

Bij de teamleider bevindt zich een dossiermap per leerling. De mentor is verantwoordelijk voor het beheer van de map. De teamleider is eindverantwoordelijk en controleert regelmatig of de dossiers naar behoren worden bijgehouden.

- De mentor controleert de inhoud van de dossiermap in de eerste week van het nieuwe schooljaar. De teamleider controleert in de tweede schoolweek.
- Na iedere (rapport)bespreking met ouders vult de mentor het dossier aan met een kopie van het rapport, de checklist van het oudergesprek, het handelingsplan en waar dat speelt het formulier verwijzing/doorstroom/uitstroom, alles getekend door de ouders. De teamleider controleert dit.
- Voor 1 oktober wordt door de mentoren van de schakelklas en de eerste klas gecontroleerd of er in het dossier een beschikking is opgenomen voor leerwegondersteund onderwijs (lwoo) of praktijkonderwijs (pro). Vervolgens wordt door de teamleider voor 1 oktober bij de administratie gecontroleerd of er voor alle leerlingen een beschikking is aangevraagd.
- De teamleider controleert alle dossiers die worden gemaakt bij verwijzingen.
- De teamleider doet een eindcontrole eind juli.

Inhoud van het papieren dossier

In het papieren dossier zijn *in ieder geval* de volgende stukken opgenomen:

Instroomgegevens	Onderzoek	Correspondentie
▪ **Aanmeldingsformulier Trias of Pascal** ▪ **Overdrachtsformulier POVO** ▪ **Onderwijskundig rapport POVO** ▪ **Schriftelijke motivatie door de basisschool en/of ouder(s) bij aanmelding Saenstroom** ▪ **Lwoo-verklaring of pro-verklaring + T-verklaring**	▪ Dyslexieonderzoek en/of –verklaring ▪ Dyscalculieonderzoek en/of –verklaring ▪ Informatie cognitief functioneren (bijvoorbeeld: NIO, WISC, NDT) ▪ Gedragsvragenlijsten TRF, YSR, CBCL en/of SEV met score-uitdraai ▪ Inlichtingenformulier en verslag SMW ▪ Psychologisch onderzoek (bijvoorbeeld: SBD, Kram, Lucertis)	▪ Toelatingsbrief ouders ▪ Toelatingsbrief afleverende school ▪ Uitnodigingen voor oudergesprekken ▪ Overige correspondentie voor zover van toepassing

Schakelklas	Leerjaar 1	Leerjaar 2
▪ **Verslag aanmeldings-gegevens en ontwikke-lingsperspectief** ▪ **Formulier startgesprek ouders** ▪ **Handelingsplan 1 en 2** ▪ **Rapport 1, 2 en 3** ▪ **Vaardighedenrapport** ▪ **Drempelonderzoek** ▪ **Informatie bespreking intern zorgteam en/of ZAT (indien van toepassing)** ▪ **Begeleidingsplan trajectgroep (indien van toepassing)**	▪ Verslag aanmeldings-gegevens en ontwikke-lingsperspectief óf bijgesteld ontwikke-lingsperspectief leerjaar 1 ▪ Formulier startgesprek ouders (tenzij dit reeds in de schakelklas geweest is) ▪ Verslag telefoonronde september (alleen bij ex-schakelklas leerlingen) ▪ Handelingsplan 1 en 2 ▪ Rapport 1, 2 en 3 ▪ Vaardighedenrapport ▪ Drempelonderzoek ▪ CITO leerlingvolgtoets ▪ Informatie bespreking intern zorgteam en/of ZAT (indien van toepassing) ▪ Begeleidingsplan trajectgroep (indien van toepassing)	▪ Bijgesteld ontwikkelings-perspectief leerjaar 2. ▪ Informatie bespreking intern zorgteam en/of ZAT (indien van toepassing) ▪ Evaluatieformulier eerste schoolweken ▪ Handelingsplan 1 en 2 ▪ Rapport 1, 2 en 3 ▪ Vaardighedenrapport ▪ CITO leerlingvolgtoets ▪ Zaans aanmeldings-formulier 2/3/4 ▪ Evaluatie ontwikkelingsperspecti ef ▪ Begeleidingsplan trajectgroep (indien van toepassing)

9.2 Het digitale dossier

Op Saenstroom worden de dossiers deels digitaal bijgehouden met behulp van het programma Magister. De leerlingadministratie, onderwijslogistieke zaken en het leerlingvolgsysteem zijn hierin opgenomen. In onderstaand overzicht is weergegeven welke informatie in Magister is terug te vinden.

Leerlingadministratie	Onderwijslogistieke zaken*	Leerlingvolgsysteem
▪ **NAW-gegevens van de leerling en diens ouder(s), verzorgers**	▪ Aanwezigheid / absentie ▪ Roosters ▪ Agenda ▪ Cijfers	▪ Ontwikkelingsperspectief ▪ Handelingsplan ▪ Gespreksverslagen ▪ Logboek met incidentregistraties

** Ook ouders en leerlingen kunnen via Magister de aanwezigheid / absentie, het rooster, de cijfers en de agenda raadplegen.*

9.3 Dossier bij uitstroom van een leerling

Uitstroom vanuit de schakelklas
Leerlingen van de schakelklas worden opnieuw bij de CTA aangemeld.
De CTA geeft een verwijzingsadvies. Er zijn dan vier routes mogelijk die hieronder worden toegelicht met de daarbij te nemen stappen:

1 Overstap naar regulier onderwijs: alle benodigde informatie verzamelen, aanmeldingsformulier in orde maken met bijbehorende stukken – kopie in dossier. Leerlingen worden aangemeld via povo-procedure. Let op deadlines en procedure (o.a. centrale aanmelding: zie POVO -brochure en beleid aanmelding en inschrijving)
2 Overstap naar praktijkonderwijs: is er een pro-beschikking? Zo nee, in orde maken! Inschrijving via POVO-procedure (geen centrale aanmelding).
3 Overstap naar speciaal onderwijs: Toelaatbaarheidsverklaring aanvragen.
4 Leerling blijft op Saenstroom: niveau vaststellen.

Uitstroom vanuit de tweede klas

Bij uitstroom vanuit de tweede klas zijn vijf routes mogelijk die hieronder worden toegelicht met de daarbij te nemen stappen:

1 Overstap naar regulier onderwijs: alle benodigde informatie verzamelen, aanmeldingsformulier in orde maken met bijbehorende stukken, kopie in dossier. De leerlingen dienen voor 1 april aangemeld te zijn, zodat zij voor de overstappers zijn geplaatst op de school van eerste voorkeur. Bij te laat aanmelden in de overstapprocedure.
2 Overstap naar speciaal onderwijs: Toelaatbaarheidsverklaring aanvragen.
3 Overstap naar praktijkonderwijs: is er een pro-beschikking? Zo nee, in orde maken! Inschrijving rechtstreeks naar pro-school.
4 Overstap naar BBZ: teamleider en coördinator BBZ regelen dit. Noodzakelijk: ontheffing leerplicht!
5 Overstap naar MBO: ook hierbij heeft de teamleider de verantwoordelijkheid voor het vullen van het dossier.

Wanneer een leerling de school verlaat, wordt het papieren leerlingdossier met alle bijbehorende stukken zoals omschreven onder 8.1, opgestuurd naar de ontvangende school. Voorafgaand aan het versturen van deze gegevens worden de leerling en diens wettelijk vertegenwoordiger(s) (doorgaans de ouder(s)) in de gelegenheid gesteld tot inzage in het dossier. Tevens wordt expliciet om toestemming gevraagd voor het versturen van het dossier in een toestemmingsverklaring die getekend dient te worden door de leerling (indien ouder dan 12 jaar) en diens wettelijk vertegenwoordiger(s). Het is de leerling en/of diens wettelijk vertegenwoordiger(s) toegestaan om overdracht van bepaalde stukken (zoals psychologisch onderzoek) te blokkeren.

9.4 Recht op inzage, kopie, aanvulling, correctie en vernietiging

Een leerling en diens wettelijk vertegenwoordiger(s) hebben recht op inzage in en een kopie van het eigen dossier, tenzij door inzage de privacy van anderen onevenredig wordt geschaad. In dat geval kan de school de leerling en/of diens wettelijk vertegenwoordigers inzage weigeren. De leerling en/of diens wettelijk vertegenwoordigers kunnen de rechter vragen een oordeel uit te spreken over dit besluit.

Als de vraag om inzage speelt, verdient het aanbeveling het dossier daarvoor gereed te maken. Bij inzage in het dossier moet aangeboden worden om uitleg te geven.

Wie heeft recht op inzage?

- De leerling is jonger dan 12: de wettelijke vertegenwoordiger(s) hebben recht op volledige inzage en de leerling heeft recht op informatie die op de leeftijd is afgestemd.
- De leerling is 12 tot 16 jaar: zowel de leerling als de wettelijk vertegenwoordiger(s) hebben recht op volledige inzage.
- De leerling is ouder dan 16 jaar: alleen de leerling wordt volledig geïnformeerd en pas indien deze daarvoor toestemming geeft kunnen ook de ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd.

De leerling en/of diens wettelijk vertegenwoordiger(s) hebben recht op verbetering, aanvulling of verwijdering van gegevens die zijn opgenomen in het dossier, indien de opgenomen gegevens aantoonbaar onjuist of onvolledig zijn, of gezien de doelstelling van het dossier niet ter zake doen. Het verzoek tot correctie, aanvulling en verwijdering van gegevens moet schriftelijk worden ingediend.

9.5 Bewaartermijn dossiers na uitstroom

Het dossier van de leerling wordt na uitstroom overgedragen aan de ontvangende school. Een kopie van het dossier wordt bewaard tot twee jaar na uitstroom. Daarna worden alle gegevens vernietigd. Ruwe data van psychodiagnostisch onderzoek (bijvoorbeeld intelligentieonderzoek) worden bewaard bij de verantwoordelijke gedrags-specialist en vijf jaar na uitstroom vernietigd.

.

10 Bijlage: Ambulante begeleiding vanuit Saenstroom opdc

Doel:
De ambulante begeleiding is gericht op het vergemakkelijken van de overstap naar het regulier VO om daarmee uitval te voorkomen. Het doel is bereikt:

- als het functioneren van de leerling niet meer wordt beïnvloed door onbekendheid met de school
- als de leerling zich kan handhaven binnen en zich kan aanpassen aan de grotere klas en school
- als duidelijk is dat verandering van lesstof en didactische werkvormen geen problemen meer geven
- als leerling en ouders weten waar ze binnen de school terecht kunnen met vragen
- als, indien gewenst, de begeleiding vanuit Saenstroom omgezet kan worden in extra begeleiding door mentor, vakdocent, afdelingsleider of zorgcoördinator

Begin en eindpunt van de begeleiding:
De begeleiding start doorgaans in de laatste week van de zomervakantie en eindigt, afhankelijk van de problematiek, na de herfst- of kerstvakantie. Als blijkt dat de leerling wil veranderen van sector of van leerweg, wordt de begeleiding verlengd totdat er zicht is op een passend onderwijsaanbod. Het beëindigen van de begeleiding vindt plaats na overleg met alle betrokkenen.

Doelgroep:
Leerlingen komen in aanmerking voor ambulante begeleiding, als de mentor en de teamleider van Saenstroom inschatten dat de overstap naar het regulier onderwijs tijdelijk problemen zou kunnen geven. De vraag is wat de onderwijs/zorgbehoefte van de leerling is. De behoefte aan begeleiding kan op didactisch, pedagogisch, sociaal, emotioneel en/of medisch gebied liggen. Het betreft in principe tweedejaars leerlingen met een uitstroomadvies naar klas 3 regulier vmbo.
Bij een overstap naar regulier onderwijs vanuit de schakelklas of vanuit klas 1 geldt dit in eerste instantie niet. Slechts in uitzonderlijke situaties kan de schoolleiding besluiten tot het bieden van ambulante begeleiding.
Voor alle leerlingen is de verwachting dat zij na de ambulante begeleiding, redelijk zelfstandig, hun diploma kunnen halen.
Tot op heden is deze vorm van ambulante begeleiding beperkt tot leerlingen op scholen binnen de Zaanstreek. In de toekomst zullen wellicht ook leerlingen die naar een school buiten de regio gaan gebruik kunnen maken van deze vorm van ambulante begeleiding.
Het is voor de vmbo scholen mogelijk om ambulante begeleiding aan te vragen, het initiatief kan ook aan hun kant genomen worden.

Inhoud:
De ambulant begeleider onderhoudt contact met de leerling, de ouders, de mentor, de afdelingsleider, de zorgcoördinator en soms ook één of meerdere vakdocenten. Naast het begeleiden van het gewenningsproces wordt aandacht besteed aan zelfstandigheid, assertiviteit (incl. weerbaarheid) en bewustwording. Bij dit laatste gaat het om het zien van de eigen mogelijkheden en beperkingen met daaraan gekoppeld de vraag: Wat heb ik nodig om goed te kunnen functioneren in deze nieuwe situatie? (Wat vraag ik aan docenten, wat doe ik zelf…)

Samen met de mentor (evt. met de vakdocent, de zorgcoördinator en afdelingsleider) wordt bekeken of het bieden van de benodigde zorg haalbaar is in deze klas, met deze lesstof en werkwijze. Als dit niet het geval blijkt te zijn kijkt de ambulant begeleider naar mogelijke aanpassingen en verbeteringen.
Wanneer een leerling begeleid wordt door een hulpverleningsinstantie is het wenselijk dat het aanbod van hulpverlening en school op elkaar zijn afgestemd. Indien nodig kan de ambulant begeleider vanuit Saenstroom de nieuwe mentor of zorgcoördinator in contact brengen met de hulpverlener.

Plaats en frequentie:
Gesprekken met de leerling vinden meestal plaats op school, onder schooltijd. Met de ouders is bellen en mailen heel efficiënt. Een enkele keer is een huisbezoek zinvol.
Contact met mentoren, vakdocenten, zorgcoördinatoren en afdelingsleiders is vaak per mail, soms op school.

Faciliteiten per leerling:
Dit is variabel, gemiddeld wordt er één uur per leerling per week ingezet gedurende een periode van 16 weken vanaf de zomervakantie. De ambulante begeleiding stopt in principe met de kerstvakantie, tenzij de school waar de leerling onderwijs volgt een verlenging van de periode aanvraagt.

Bekostiging:
Het opdc brengt de begeleiding in rekening tegen een dienstverleningstarief van € 50,- per uur.

Rapportage:
Van de leerlingen voor wie Saenstroom opdc ambulante begeleiding adviseert, wordt een overzicht bijgehouden waaruit blijkt;

- of de ontvangende school wel of geen gebruik van ambulante begeleiding
- gedurende welke periode de ambulante begeleiding plaats vindt.

11 Bijlage: Ondersteuningsprofiel Saenstroom vmbo

Schoolgegevens
Saenstroom opdc Noorderstraat 3 1521 KA Wormerveer Schakelklas en klas 1 en 2 vmbo 195 leerlingen

Basisondersteuning dialoogschool
Onze school biedt de volgende basisondersteuning aan: 1. Onderwijsbehoeften: - In kaart brengen van onderwijsbehoeften van leerlingen naar aanleiding van informatie bij aanmelding en overdrachtsgegevens - Invoeren gegevens leerlingvolgsysteem, basisvaardigheden, referentieniveaus en sociaal-emotionele ontwikkeling - 2 x per jaar een bespreking van de leerlingen, analyse van de opbrengsten en een plan van aanpak - De docenten zijn op de hoogte van de speciale onderwijsbehoeften van alle leerlingen met wie ze werken - Docenten beschikken over competenties om met leerlingen een dialoog te voeren over speciale onderwijsbehoeften - Er is sprake van educatief partnerschap met ouders 2. Veilig schoolklimaat: - We hebben op school een verzuimprotocol, pestprotocol, vertrouwenspersoon; we hanteren het convenant veilige school, meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld; we hebben gemeenschappelijke afspraken/gedragscodes 3. Differentiatie: - Extra ondersteuning wordt vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief - Alle docenten zijn geïnformeerd over de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun leerlingen en houden hier tijdens de lessen rekening mee - Aanpassingen in de lessen aan niveauverschillen en de leerstijl van leerlingen - Protocollen dyslexie/dyscalculie - Een protocol voor medische handelingen - Aanpassingen voor leerlingen met een fysieke beperking - Er zijn programma's beschikbaar voor het aanleren van sociale vaardigheden en preventie van gedragsproblemen - Programma's voor faalangstreductie, introductie zij-instromers, studievaardigheden en huiswerkbegeleiding 4. Extra aandacht/tijd: - Binnen de school is expertise aanwezig voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften - Ondersteuningsmiddelen worden zodanig ingezet dat dit leidt tot aangepaste groepsgrootte en/of extra handen in de klas 5. Samenwerking externen: - School maatschappelijk werk, jeugdarts, Centrum Jong, BJAA, GGZ, leerplichtambtenaar.

Extra ondersteuning

1. Trajectgroep

Via de Trajectgroep wordt extra begeleiding geboden aan leerlingen die meer behoefte aan ondersteuning hebben dan het opdc als basis biedt. Deze leerlingen zitten in een gewone mentorklas.
Zij kunnen van 08.00 tot 16.00 uur een beroep doen op de faciliteiten van de Trajectgroep.

De betekenis van de trajectgroep voor de leerlingen

- Een vaste plek en een vast persoon (de hele week) om naar toe te gaan voor begeleiding.
- Als er een gesprek of een time-out nodig is kan de leerling naar de Trajectruimte.
- Een rustige plek om huiswerk te maken.
- De dag beginnen en/of afsluiten (plannen van het schoolwerk en agendabeheer).
- Een plek waar gesprekken met de trajectgroepbegeleider worden gevoerd.

De betekenis van de trajectgroep voor de ouders

- Een vaste plek en een vast persoon op school, goed bereikbaar.
- Uitwisselen van informatie en met elkaar komen tot een plan van aanpak.
- Logistiek gemak m.b.t. het bijsturen en evalueren van het handelingsplan en het afstemmen met alle betrokkenen.

2. Inzet specialisten opdc

- De orthopedagoog schrijft de dossieranalyse en daarmee de eerste aanzet tot de handelingsplannen, geeft gedurende het jaar handelingsadviezen aan docenten, ondersteunt leerlingen via observaties, komt met voorstellen voor een gedragsaanpak, stelt een ontwikkelingsperspectief op.
- De psycholoog doet persoonlijkheids- en capaciteitenonderzoek, adviseert mentoren, begeleidt leerlingen individueel via gesprekken en het maken van een plan van aanpak.

3. Interventieteam

Bieden van tijdelijke intensieve aandacht als er in een klas een zwaardere problematiek wordt geconstateerd, bijv. door interactie tussen leerlingen onderling of tussen leerlingen en docent.
Daarbij is sprake van een bundeling van expertise en de gerichte inzet daarvan.
Het team bestaat uit de zorgcoördinator, de psycholoog, de orthopedagoog, de trajectgroepbegeleider, een docentbegeleider, een leidinggevende en de betrokken mentor.
Het interventieteam bespreekt de problematiek met betrokkenen, maakt een analyse en biedt specifieke ondersteuning.

4. Individuele trajecten

Voor een aantal leerlingen met heel specifieke ondersteuningsbehoefte worden individuele trajecten/arrangementen ingericht.
Hier kan gedacht worden aan aanpassingen in het onderwijsprogramma, aanpassingen aan het gebouw, hulpmiddelen en individuele coaching.
Ouders, leerling en school hebben overleg om samen tot een specifiek traject te komen.

12 Bijlagen: Zorgschema's, Taakverdeling Specialisten, Protocol instroom

Onderwijskundige Zorg			
Over welke extra begeleiding / zorg gaat het ?	**Voor wie is deze begeleiding / zorg bestemd ?**	**Wie verzorgt de extra begeleiding?**	**Hoe kunnen leerlingen deze extra zorg ontvangen?**
Orthodidactische ondersteuning voor BL,TL,SP en Rek/Wisk	Alle leerlingen met leerachterstand op de gebieden	Alle mentoren	A.d.h.v. start dossier, HP en na leerlingbespreking of IZ
Dyslexie ondersteuning	Leerlingen met een dyslexieverklaring en leerlingen met een vermoeden van dyslexie	Orthodidactisch Coördinator	De coördinator ondersteunt de mentor in de klas en werkt met groepjes leerlingen
Mentorlessen De lessen zijn erop gericht om de leerlingen te helpen bij het studeren en om problemen, vraagstukken aan de orde te stellen	Alle leerlingen	Mentoren	Rots/Water, Leefstijl, TOPs!
Remediale hulp	Leerlingen met speciale instructiebehoefte(n)	Remedial teacher	Werkt incidenteel met kleine groepjes leerlingen buiten de klas. Waar mogelijk worden mentoren aangestuurd
Huiswerkbegeleiding	Voor leerlingen die moeite hebben met (thuis) maken van huiswerk	Mentor	Met leerlingen worden individuele afspraken gemaakt over huiswerktijden na de reguliere les

Sociaal-emotionele Zorg			
Schoolarts	Alle lln na aanmelding bij IZ, alle lln. klas 2	Arts van GG&GD	Na aanmelding bij IZ/afd.leider/ZAT
Schoolmaatschappelijk werk (SMW)	Ouders/verzorgers van alle leerlingen	SMW	Na overleg zorgcoördinator/IZ/leerlingbespreking/ ZAT
Interne contactpersoon Bedoeld voor seksuele intimidatie en andere vormen van intimidatie en geweld	Alle leerlingen	contactpersoon	Leerlingen kunnen zich rechtstreeks wenden tot de contactpersoon
Sociaal emotionele screening (SES) Eenmalig gesprek met schoolpsycholoog	Alle leerlingen na signalering	Schoolpsycholoog	A.d.h.v. startdossier of leerlingbespreking Signalering door mentoren i.o.m. schoolpsycholoog
Sociaal emotionele behandeling (SEB)	Alle leerlingen na SES	Schoolpsycholoog	Na SES drie gesprekken. Daarna eventueel verwijzing naar bijv. BJZ of Kram
Sociale vaardigheidstraining voor geselecteerde leerlingen	Alle leerlingen	Schoolpsycholoog, orthopedagoog	Op advies van mentor
Faalangstreductietraining	Leerlingen met faalangst	Orthopedagoog	Na intakegesprek op voordracht van mentor/ zorgcoördinator
Intern Zorgadviesteam (IZ.) 1 x per 2 weken	Alle leerlingen	Orthopedagoog, psycholoog,SMW, zorgcoördinator, mentor	Op advies van mentor/ zorgcoördinator/ schoolpsycholoog Inbrengen van leerlingen via IZ-format
Zorgadviesteam 1x per 6 weken	Alle leerlingen	Idem	Idem
Ambulante begeleiding Op afspraak	Alleen leerlingen met een REC-2	AB-er rec-2	Via zorgcoördinator
Paardrijden	Leerlingen die aan de hand van criteria (Saqi, faalangst) worden geselecteerd.	Docent /instructrice	Per zes weken wordt aan een groep van acht leerlingen op een manege paardrijles gegeven. Na afloop ontvangen de leerlingen een diploma
Naschoolse activiteiten	Alle leerlingen	Docenten en begeleiders van buiten school	Na inschrijving

Taakverdeling specialisten	
ORTHOPEDAGOOG	**PSYCHOLOOG (GZ)**
1. Aanmelding en intake a. Scoren en interpreteren van aangeleverde gedragsvragenlijsten. b. Warme overdracht met basisschool. c. Dossieranalyse, resulterend in een samenvatting van de aanmeldingsgegevens en een ontwikkelingsperspectief (wordt vóór 1 oktober door de mentor besproken met ouder(s)).	
2. Leerlingenzorg (overleg en besprekingen) a. Deelname aan leerlingbespreking (op afroep van de zorgcoördinator) b. Deelname aan zorgadviesteam (ZAT) en intern zorgteam c. Deelname aan werkgroep zorg en onderwijs d. Regelmatig overleg en afstemming met mentoren, overige specialisten, zorgcoördinator en trajectgroepbegeleider	2. Leerlingenzorg (overleg en besprekingen) a. Deelname aan leerlingbespreking (op afroep van de zorgcoördinator) b. Deelname aan zorgadviesteam (ZAT) en intern zorgteam c. Regelmatig overleg en afstemming met mentoren, overige specialisten, zorgcoördinator en trajectgroepbegeleider
3. Leerlingbegeleiding a. Verzorgen van (aanvullende) SoVa- en faalangstreductietraining voor geselecteerde leerlingen (basistraining wordt door de mentor en gymdocenten aangeboden) b. Aandachtsfuntionaris pesten c. Gesprekken met ouders d. Contact met en (eventueel) verwijzing naar externe hulpverlening en instanties	3. Leerlingbegeleiding a. Verzorgen van (aanvullende) SoVa- en faalangstreductietraining voor geselecteerde leerlingen (basistraining wordt door de mentor en gymdocenten aangeboden) b. Gesprekken met ouders c. Gesprekken met leerlingen op grond van incidenten d. Contact met en (eventueel) verwijzing naar externe hulpverlening en instanties e. Begeleidingsgesprekken met leerlingen
4. Aanvullend onderzoek (indien nodig) a. Intelligentieonderzoek b. Persoonlijkheidsonderzoek	4. Aanvullend onderzoek (indien nodig) a. Intelligentieonderzoek b. Persoonlijkheidsonderzoek c. Onderzoek naar dyslexie- of dyscalculie (dyslexiecoördinator coördineert en voert uit, psycholoog wordt in alle fasen van het proces betrokken en is verantwoordelijk
5. Ondersteuning team a. Groepsobservaties met nabespreking b. Ondersteuning van mentoren op verzoek c. Ondersteuning bij schrijven handelingsplannen d. Deskundigheidsbevordering en advisering team	5. Ondersteuning team a. Ondersteuning van mentoren op verzoek b. Deskundigheidsbevordering en advisering team
6. Dienstencentrum a. Aanvullend onderzoek, o.a. :intelligentieonderzoek, persoonlijkheids-onderzoek b. SoVa- en faalangstreductietraining op locatie	6. Dienstencentrum a. Aanvullend onderzoek, o.a. intelligentieonderzoek, persoonlijkheidsonderzoek, onderzoek naar dyslexie- en dyscalculie b. SoVa- en faalangstreductietraining op locatie c. Opstellen SE-verklaringen voor lwoo d. Gesprekken met de psycholoog (3x) eventueel gevolgd door verwijzing naar JBRA

SMW	ORTHODIDACTISCH COORDINATOR
1. Onderzoeksdeel dossiers ten behoeve van intake Dossieronderzoek om eventuele hulpvragen vast te kunnen stellen. Selecteert leerlingen/gezinnen die behoefte hebben aan begeleiding	1. Ondersteunen van dossieronderzoek De potentieel dyslectische leerlingen selecteren en toetsen
2. Deelname ZAT + Intern zorgteam Daaruit voortvloeiende activiteiten uitvoeren	2. Het opzetten/op orde houden van de deels digitale orthotheek
3. Opstellen van het handelingsplan t.b.v. maatschappelijk werk	3. Docenten ondersteunen en begeleiden bij het geven van de lessen rekenen en taal (verzorgen van materiaal)
4. Gesprekken met ouders in geval van maatschappelijke problemen (schuldhulpverlening, verwaarlozing, enz.) en met name opvoedingsproblemen; gezinsdiagnostiek; rapportage aan zorgcoördinator evt. verwijzen naar maatschappelijk werk of jeugdhulpverlening	4. Het coördineren van de gang van zaken met betrekking tot dyslexie: - Verzorgen materiaal - Doen van onderzoek - Maken van dyslexiekaarten - Geven van voorlichting
5. Onderhouden van contact met externe hulpverlening om behandeling af te stemmen	5. Afnemen van spellingstoetsen, begrijpend lezen en brustesten, Invoeren van gegevens Bespreken met psycholoog
6. Deskundigheidsbevordering, ondersteuning en advisering team	